

Загальновідомим є той факт, що якість сформованої системи показників для проведення оцінювання різних аспектів функціонування економічних агентів визначає безпосередньо якість управлінських рішень. Зважаючи на це, перелік показників має об'єктивно та всебічно віддзеркалювати процеси, що відбуваються не тільки у внутрішньому середовищі суб'єктів господарювання, а й урахувати зміни та вплив їх зовнішнього оточення. Слід зауважити, що у більшості методик наведено певний перелік характеристик фінансової безпеки підприємства. Проте фіксований набір показників, без обґрунтування критерію їх відбору, не може об'єктивно віддзеркалювати економічні процеси динамічного бізнес-середовища. Тому вкрай актуальним як з наукової, так і практичної точки зору є розробка адекватної методики оцінювання стану фінансової безпеки підприємств.

Література

1. *Горячева К. С.* Фінансова безпека підприємства, сутність та місце в системі економічної безпеки // Економіст. — 2003. — № 8. — С. 65—67.
2. *Медведева І. Б., М. Ю. Погосова.* Діагностування як складова процесу управління фінансовою безпекою підприємства / І. Б. Медведева, М. Ю. Погосова // Економіка розвитку. — 2008. — № 1(45). — С. 75—78.

Швиданенко О. А.,
д-р екон. наук, професор, ДВНЗ
«КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАН- НЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Визначено особливості прояву глобалізаційних процесів на економічну безпеку суб'єктів господарювання з урахуванням нової моделі світогосподарського розвитку.

Shvidanenko O. A.,
PhD, professor, KNEU named
after Vadym Hetman, Ukraine

ECONOMIC SECURITY OF ECONOMIC AGENTS IN THE CONDITIONS OF GLOBALIZATION

The features of globalization processes displays on economic security of economic agents were determined considering a new model of world economy development.

В останнє десятиліття функціонування суб'єктів господарювання світової економічної системи усе більшою мірою підпадає під вплив процесів глобалізації і транснаціоналізації. Новий рівень розвитку глобальних і транснаціоналізаційних процесів, взаємозалежність нових світових центрів сили, які тільки формуються, змінює традиційні уяви про структуру міжнародних відносин і фактори забезпечення їх стабільності.

Ці процеси значною мірою визначають тенденції розвитку всієї світової економіки, диверсифікують та ускладнюють проблему забезпечення економічної безпеки всіх учасників ринкових відносин, особливо в частині зовнішньоекономічної діяльності. В першу чергу це пов'язано з тим, що на рівні з рядом позитивних аспектів, процеси глобалізації несуть реальні загрози функціонуванню національних економік усіх держав світу та їх складових. У першу чергу, на думку таких провідних вітчизняних і зарубіжних учених, як П. Кругман, К. Рогофф, Г. Фельдстейн, А. Іларіонов, К. Сонін, Д. Лук'яненко, А. Поручник, Л. Антонюк, Я. Столярчук, це має прояв у суперечливому, асиметричному, різновекторному характері впливу глобальних процесів функціонування і взаємодії господарських національних комплексів залежно від стратегії їх розвитку і рівня конкурентоспроможності, участі у русі міжнародного ринку капіталу, торгівлі, зміни технологічних та інформаційних факторів, від ступеня дії інтеграційної та дезінтеграційної складових.

Також можливо погодитись із твердженням вітчизняних дослідників, що загрози функціонуванню національних економік пов'язані із істотним перерозподілом ролі і функцій суб'єктів бізнесу та регулятивних інститутів, де відбувається активна трансформація та уніфікація економічної функції держави. Остання, з одного боку, втрачає можливість ефективно використовувати традиційні інструменти макроекономічного регулювання, а з другого, залежить від ступеня розвитку техносфери, яка культивує нові, міжнародно взаємопов'язані види і типи діяльності.

Зазначені загрози функціонуванню національних економік загострюють проблематику міжнародної економічної безпеки, яка формується вже в реаліях нової глобальної моделі світогосподарського розвитку. Тобто небезпека, що потенційно загрожує сучасній економічній системі спричинена якісними особливостями нової моделі світогосподарського розвитку, що зумовлені не просторовими масштабами наростаючої взаємозалежності мікро- і макроекономічних суб'єктів, а критичністю взаємопов'язаної дії глобальних науково-технологічних, економічних і соціокультурних факторів, прискорення науково-технічного прогресу, переходу провідних країн світу до постіндустріальної моделі економічного розвитку, глобальною монополізацією виробництва і капіталу, неадекватністю інституційної системи масштабам і динаміці глобальних трансформацій, посилення регіональних інтеграційних процесів у світі.

Так, сучасні інтеграційні процеси, що відбуваються у світовому господарстві, зумовили зростання відкритості національних

економік і суб'єктів господарювання, що призвело до посилення впливу зовнішніх факторів на рівень їх економічної безпеки. В результаті майже усі національні економіки та суб'єкти господарювання підпадають під дію факторів глобальної конкуренції, коливань попиту і пропозиції на світових ринках, кризових явищ у різних секторах світової економічної системи.

Якщо відносна замкнутість давала можливість мінімізувати негативний вплив зовнішніх чинників, зокрема, світових економічних криз і несприятливої кон'юнктури та коливань цін на міжнародних біржах і аукціонах, то при переході до вищого рівня відкритості суб'єкти господарювання стали у більшій мірі залежними від ситуації, що складається на міжнародних товарних і фінансових ринках.

В умовах такої глобальної «мінливості» світової економічної системи, попиту і пропозиції на світових ринках, формуються передумови виникнення кардинально нових загроз міжнародної економічної безпеки, міжцивілізаційних конфліктів і глобальних економічних криз.

Можливо зробити висновок що процеси глобалізації і транснаціоналізації зумовили появу нових видів економічних загроз, пов'язаних з розвитком економічної інтеграції, посиленням впливу світових промислово-фінансових центрів і міжнародних організацій, передусім, світової організації торгівлі, на порядок ведення зовнішньоекономічної діяльності. Визначення міри цієї залежності та оцінювання її небезпеки для функціонування окремого господарства країни, стає головною проблемою забезпечення ефективного стійкого розвитку всіх учасників ринкових відносин, насамперед підприємств.

Отже оскільки ХХІ століття є продовженням періоду концептуальних глобалізаційних змін, найважливіше значення набуває врахування впливу чинника безпеки в модернізації світового економічного простору. Саме забезпечення економічної безпеки в якості пріоритету економічного розвитку має враховуватися при формуванні і реалізації складових зовнішньої і внутрішньої політики країн, трансформації та розбудови нових міжнародних і внутрішньодержавних структур і міжнародних зв'язків.

Література

1. Управління міжнародною конкурентоспроможністю в умовах глобалізації економічного розвитку: Монографія / За заг. ред. Д. Г. Лук'яненко, А. М. Поручник. — К.: КНЕУ, 2006. — 816 с.